

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a final draft of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Konst, T. 2023. Ammattikorkeakoulut kestäväää kehitystä edistämässä. Turun Sanomat, Puheenvuoro 1.2.2023.

URL: <https://www.ts.fi/puheenvuorot/5893126>

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Puheenvuoro

Taru Konst: Ammattikorkeakoulut kestäväää kehitystä edistämässä

Turun Sanomat
01.02. 03.00

Ammattikorkeakoulujen yhteinen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma julkaistiin marraskuussa 2020. Nyt reilut kaksi vuotta ohjelman julkaisemisen jälkeen on väliarvioinnin aika: miten on edetty ja miten tästä eteenpäin.

Kaikki Suomen ammattikorkeakoulut kattaneen kyselytutkimuksen tulokset ovat kannustavia. Ohjelman lupaukset ovat pitäneet, toimenpiteissä on edetty ja suunta on edelleen nousujohteinen. Kaikki ammattikorkeakoulut ovat asettaneet entistä korkeammat tavoitteet kestävyys- ja vastuullisuustyössään vuoteen 2025 mennessä, ja tavoitteet on myös kuvattu konkreettisin esimerkein.

Mitä ammattikorkeakoulujen kestävyystyö sitten käytännössä tarkoittaa? Ammattikorkeakoulujen kestävyys- ja vastuullisuuslupaukset keskittyvät niiden tuottamaan kestävyyttä edistävään kädenjälkeen eli koulutukseen, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan, ja johtamiseen ja henkilöstöön, sekä hiilijalanjäljen pienentämiseen.

Koulutuslupauksella varmistetaan kestävä kehityksen tiedot ja taidot jokaiselle opiskelijalle, tutkimus- ja kehitystoiminnan lupauksella haetaan konkreettisia ratkaisuja kestävyysshaasteisiin, ja johtamisen ja osaavan henkilöstön lupauksen ytimessä on toimiminen itse kuten opetetaan.

Turun ammattikorkeakoulussa tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius jo vuoteen 2025 mennessä. Tutkimus- ja kehitystyötä kohdennetaan yhä enemmän kestäväää kehitystä edistäviin hankkeisiin. Henkilökunnalle tarjotaan mahdollisuuksia kehittää omaa osaamistaan täydennyskoulutuksen ja ohjauksen keinoin.

Ammattikorkeakoulun keskeisin tapa edistää kestäväää kehitystä on kuitenkin koulutus. Tämän päivän opiskelijat ovat lähitulevaisuuden päättäjiä ja yhteiskuntatoimijoita Suomessa, ja koulutuksen on tarjottava heille tiedot, taidot ja motivaatio kestävään tulevaisuuden rakentamiseen.

Ammattikorkeakoulututkintojen osalta kestävään kehityksen osaaminen on määritelty näin: Valmistuva opiskelija tuntee kestävään kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammattilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä.

Kestävään kehityksen osaamisen kehittymistä tuetaan kestävään kehityksen pedagogiikalla. Se kohdistuu niin tietämiseen, toimimiseen kuin olemiseen yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä. Tietojen omaksumisen lisäksi tarvitaan taitoja, miten käytännössä toimia omalla ammattialalla kestävyttä edistäen.

Elintapoihin liittyvät kysymykset taas ovat pitkälti yhteisiä ja niitä kannattaa kehittää yhteisöllisesti. Tämä edellyttää myös vuorovaikutuksellisia taitoja ja niitä kehitäviä oppimismenetelmiä. Monimutkaiset asiakokonaisuudet, kuten ilmastonmuutos ja luontokato, vaativat kokonaisuuksien tarkastelua ja niiden välisten yhteyksien ymmärrystä.

Nykyisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän kriittinen reflektointi luo pohjaa uudistuksille. Kestävään kehityksen osaajan on myös ymmärrettävä historiaa, hahmotettava asioiden paikalliset ja kansainväliset yhteydet, sekä ennakoitava ja muodostettava näkemys tavoiteltavasta tulevaisuudesta. On siis kyse laaja-alaisesta osaamisesta.

Turun ammattikorkeakoulussa työskentelee yli 10 000 opiskelijaa ja henkilökunnan jäsentä. Kaiken kaikkiaan Suomessa on 24 ammattikorkeakoulua, joissa on 145 000 opiskelijaa. Tämän joukon osaamisen vaikutus ulottuu työelämään, sen erilaisiin organisaatioihin ja yrityksiin, joten kerrannaisvaikutus on suuri.

Kestävyystyön vaikuttavuus rakentuu paitsi opiskelijoiden ja henkilöstön osaamisesta, myös ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnasta. Se perustuu laajaan ja jatkuvaan yhteyteen työelämän kanssa, ja myös pienten ja keskisuurien yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Pk-sektorin vihreä siirtymä on paljolti ammattikorkeakoulujen avun varassa. Osaamisellaan ammattikorkeakoulut auttavat ja tukevat näitä toimijoita ja opiskelijoita kohti kestävämpää tulevaisuutta.

Ammattikorkeakouluilla on keskeinen rooli kestävän kehityksen toimijoina ja edistäjinä: ne siirtävät yhteiskuntaamme kestävämmälle pohjalle.

Kirjoittaja työskentelee Turun ammattikorkeakoulussa yliopettajana ja erityisasiantuntijana.